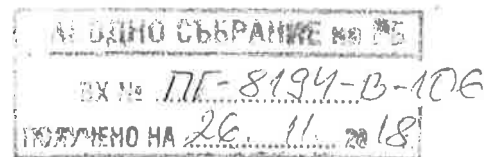


ДО
Г-Н БОЙКО БОРИСОВ
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 44-ТО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ



ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛИТЕ НА ПАРЛАМЕНТАРНИ ГРУПИ
В 44-ТО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
КОМИСИЯТА ПО ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА И ПРАВАТА НА ЧОВЕКА
В 44-ТО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДЕКЛАРАЦИЯ

от участниците в Национален митинг - шествие, проведен на 25.11.2018 г. на пл. Народно събрание, София, представлявани от долуподписаните лица (трети поред митинг в София; няколко пъти досега се проведеха подобни митинги в Русе, Добрич, Силистра, Варна, Бургас, Пловдив)

относно: прогивоконституционните текстове на Общ законопроект за изменение и допълнение на Закона за вероизповеданията, внесен в Народното събрание на Република България с вх. № 853-14-10 от 19.10.2018 г., противоправното и неоправдано ограничаване на правото на вероизповедание в България, и защита на правата на вярващите

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН БОРИСОВ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Издаваме дълбокото си възмущение от прогивоконституционните, рестриктивни и дискриминационни текстове на Общ законопроект за изменение и допълнение на Закона за вероизповеданията, внесен в Народното събрание на Република България с вх. № 853-14-10 от 19.10.2018 г. Категорично се противопоставяме тези текстове да бъдат приети като закон от Народното събрание.

Този законопроект нарушава следните основни човешки права и конституционни принципи:

- свобода на вероизповедание и правно призната възможност за свободното му практикуване (чл. 37 от Конституцията и чл. 5, чл. 6, ал. 1, т. 1 и 6, и чл. 7, ал. 3 от Закона за вероизповеданията);
- свобода на сдружаване, включително на верска основа – чрез създаване на религиозни институции (чл. 44, ал. 1 от Конституцията, чл. 6, ал. 1, т. 1 и чл. 7, ал. 3 от ЗВ);
- равенство пред закона и недопустимост на ограничения на права или привилегии, основани на религия (чл. 6, ал. 1 от Конституцията);
- ползването на майчин език, респективно на небългарски език при извършване на богослуженията (чл. 36, ал. 2 от Конституцията и чл. 6, ал. 1, т. 6 и чл. 11, ал. 2 от ЗВ);
- осигуряване на право на упражняване на вероизповедание на чужденците, законно пребиваващи в Република България (чл. 26, ал. 2, във връзка с чл. 6, чл. 37, чл. 12 и чл. 44 от Конституцията).

Законопроектът е по-тоталитарен и от комунистическия Закон за изповеданията от 1949 г. Недоумяваме как е възможно изобщо да се внесе такъв законопроект след почти 30 години от падането на Живковия режим, откакто започнахме в България да строим правова държава и приехме нова Конституция, която е съобразена с основните и ратифицирани от Народното събрание международни актове за защита правата на човека (Всеобща декларация за правата на човека, Конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, Международен пакт за граждански и политически права). Отделно от това, законопроектът цели да урегулира една от най-деликатните материи – тази, свързана с вярата на човека и нейното изразяване, без предварително да е подложен на широко и задълбочено обществено обсъждане – най-вече с представители и експерти от религиозни институции. В резултат, законопроектът показва непознаване на спецификите и нуждите на регистрираните в България религиозни общности, които добросъвестно упражняват правото си на вероизповедание. Текстове са не само безбожно рестриктивни, но са и неудачни и вещаещи създаване на хаос и големи затруднения при тяхното евентуално прилагане. Предвиждат държавата недопустимо да се намесва в дейността, както на вече регистрираните вероизповедания, така и на тези, които ще се учредяват и то още преди да бъдат вписани в Софийски градски съд. Също така, от юридическа гледна точка, има смислови противоречия между някои текстове и неподходящо юридическо формулиране на правни норми. Всички посочени дотук констатации и съображения показват, че вносителите са неподготвени. Недопустимо е такова некачествено законодателство, което да регламентира толкова чувствителни и важни обществени отношения, засягащи милиони български граждани и законно пребиваващи в страната ни чужденци. Ето защо е най-добре законопроектът да бъде изцяло оттеглен или да не бъде приет на второ четене. Той с нищо не подобрява сега съществуващия регламент в Закона за вероизповеданията.

Законопроектът е и нецелесъобразен, защото използваният чрез него подход – ограничаване на свободата и правата на упражняване на вероизповеданията, за да се спре или недопусне за в бъдеще разпространение на религиозни внушения, насочени срещу националната сигурност или срещу обществения ред и правата на гражданите, е неправилен и неефективен. Известно е, че хора, които спекулират с правото си на вероизповедание, като го използват за постигане на забранени от закона цели, правят това прикрито и не се регистрират официално. Затова налагането на задължения за регистриране на сгради за религиозна дейност, за разрешения от Дирекция „Вероизповедания“ на Министерски съвет за участие на чужденци в богослужения, за предварително съгласие от тази дирекция за получаване на дарения от чуждестранни лица, забрана за получаване на дарения от чуждестранни лица за издръжка на свещенослужители и т. н., няма да постигне желаните от вносителите на законопроекта ефект. А от правна гледна точка е противоконституционно да се ограничават или отнемат „сът закон“ правата на всички, които ги упражняват добросъвестно, с цел да се попречи на малцина, които спекулират с тези права – да ги упражняват, за да постигнат забранена от закона цел. Тъй като българската правна система се основава на римското право, се позоваваме на един от основните принципи на това право: „Злоупотребата не отменя употребата.“

Борбата против използването на вероизповеданията по начини, опасни за националната сигурност, обществения ред и правата на гражданите следва да се осъществява чрез органите на МВР, прокуратурата и съдебната система, въз основа на Закона за противодействие на тероризма, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, Наказателния кодекс, Наказателно-процесуалния кодекс, Закона за МВР и др., а не от Дирекция „Вероизповедания“ на Министерския съвет – чрез противоконституционни рестрикции срещу добросъвестните вярващи. Щом виждате нужда от по-ефективни мерки срещу спекулиране с правото на вероизповедание, насочено срещу националната сигурност и правата на гражданите, тогава усъвършенствайте горепосочените специални закони. Що се отнася до необходимостта правото на вероизповедание да се упражнява добросъвестно, в Конституцията (чл. 37, ал. 2) и в Закона за вероизповеданията (чл. 7, ал. 1) вече е записано, че религията не може да бъде насочена срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала или срещу правата и свободите на други граждани. Всеки вярващ носи отговорност да спазва тези разпоредби. Това е напълно достатъчно в сферата на регламентацията на вероизповеданията.

Поради изложените съображения, ако законопроектът бъде приет като закон, не само че народните представители ще си навлекат справедливия гняв и неодобрение на много българи, които искат да практикуват вярата си мирно и свободно, но и ще станат за срам пред целия свят, и ще създадат работа на Конституционния съд или на Европейския съд по правата на човека в Страсбург.

В следващите редове ще визираме някои от най-скандалните текстове в законопроекта. Въпреки че г-н Цветан Цветанов и г-н Мустафа Карадайъ са внесли предложение с вх. № 854-04-233 от 16.11.2018 г. повечето от тях да отпаднат, не се знае кой депутат какви предложения ще прави на второ четене и затова ще ги коментираме,

а след тях ще отделим внимание и на тези текстове, които г-дата Цветанов и Карадайъ предлагат да останат в законопроекта.

1. Забрана да се извършват публични религиозни обреди извън сграда или нейно помещение, които не са предназначени за извършване на религиозна дейност (§8, т. 1 от законопроекта).

Що за ограничение е това! В горепосоченото предложение няма юридически резон. Как е възможно спортни, културни, научни, бизнес мероприятия да могат да се осъществяват на открито и в различни зали, а гражданите да не могат да се събират по същия начин и да практикуват своята вяра добросъвестно! Предложението нарушава чл. 6 от Конституцията, защото създава неравнопоставеност между различни групи хора в това отношение, както и чл. 37, чл. 39, ал. 1 от Конституцията, както и чл. 5 и чл. 7, ал. 3 от Закона за вероизповеданията.

2. Забрана лице да участва в ръководен орган на политическа партия и на религиозна институция (Вариант II, § 4, т. 3 и 4 от законопроекта).

Участието на едно лице в горепосочените ръководни органи само по себе си не представлява използване на религиозна институция за политическа цел. Дейностите, упражнявани от религиозната институция нямат нищо общо с политиката. Това са: молитви, хваление и поклонение на Бога чрез музика и пеене, проповядване на духовни теми, обучаване за изграждане на добродетели, подпомагане на хора в нужда. Един добросъвестен човек може да бъде полезен и в двете области (политика и религия), щом има нужните качества, без да ги смесва. Достатъчно е да бъде отговорен и добросъвестен. В случай че започне да използва вероизповеданието за политически цели, тогава ще понесе своята отговорност. И отново: „Злоупотребата не отменя употребата.“ Това предложение в законопроекта нарушава свободата и ограничава правото на личността законно да изповядва своята вяра, част от която е убеждението човек да бъде активен и полезен. И ако това означава да участва в ръководство на религиозна институция, за да може да изпълни служението си, това право не трябва да му се отнема само защото има някаква потенциална опасност.

3. Предвиждане задължително да се проповядва само на български език (Вариант I, § 7 от законопроекта).

Това предложение е неудачно. Има много български граждани от различни етноси, които не разбират напълно български език. Вярата е нещо лично и затова трябва да може да се обяснява, изгражда, утвърждава чрез проповеди на „майчиния език“. Противното не е в унисон с чл. 6, ал. 1, т. 6 от ЗВ, според който правото на вероизповедание включва и право да се дава и получава религиозно образование на език по свой избор, както и с чл. 36, ал. 2 от Конст.: „Гражданите, за които българският език не е майчин, имат право наред със задължителното изучаване на българския език да изучават и ползват своя език“. Самото проповядване на чужд език не може да бъде нарушение на закона. Такова е използването на свободата на вероизповеданието срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала или срещу правата и свободите на други граждани, независимо дали това ще става чрез проповядване на български или на турски, или на ромски, или на друг език (чл. 37, ал. 2 от Конституцията). Известно Ви е, че има български християнски църкви (православни

или евангелски) в много чужди страни. Включително има евангелско-протестантски църкви в Одрин и в други градове в Турция, където свободно се проповядва на български език? Как ще се чувстват тези българи, ако Турция забрани със закон да им се проповядва на майчиния език, а ги задължи да слушат проповеди само на турски език, защото да се проповядва на български език в Турция „е опасно за националната сигурност“?!

4. Български граждани, които са завършили религиозното си образование в чужбина, да участват в богослужение и да извършват богослужебни практики само след признаване на резултатите от ученето по Закона за предучилищно и училищно образование, или на издадената диплома – по реда на Закона за висшето образование (Вариант II, § 4, т. 4 от законопроекта).

Това предложение неправилно ограничава правото на вероизповедание. Вече е регламентирано (както бе посочено по-горе) в Конституцията и в Закона за вероизповеданията, че вероизповеданието не може да бъде насочено срещу националната сигурност, обществения ред и правата на гражданите. Всеки носи отговорност да спазва този регламент и това е достатъчно.

5. Участие на чужденци в проповядване или набиране на средства да става само след предварително съгласуване с Дирекция „Вероизповедания“ на МС (Вариант II, § 4, т. 4 от законопроекта).

Според чл. 26, ал. 2 от Конституцията, чужденците, които пребивават в Република България, имат всички права и задължения по тази Конституция с изключение на правата и задълженията, за които Конституцията и законите изискват българско гражданство. Това означава, че чужденците имат и задълженията да не използват вероизповеданието срещу националната сигурност, обществения ред и правата на гражданите. Това е достатъчно и повече рестрикции не са необходими.

6. Разрешение от Дирекция „Вероизповедания“ за пребиваване на чужденци – проповедници в България (§ 5 от законопроекта).

Същият коментар като по предходната точка. В допълнение, по силата на чл. 6 във връзка с чл. 26 от Конституцията не може да се налагат ограничения на чужденец за законно пребиваване и осъществяване на конституционни права в България по признак „религия“, защото тогава го дискриминираме спрямо чужденец, който идва в България за туризъм. Да посещава България, поради верските си убеждения, или като турист – е еднакво позволено от закона. Затова трябва да третираме такива чужденци еднакво, а всеки от тях е задължен при упражняването на своето право да спазва Конституцията и законите на Република България (чл. 26, ал. 2 от Конституцията).

7. Изискване за висше богословско образование на проповедници (неясен текст) (§ 5 от законопроекта).

Сам по себе си този текст е неясно написан. Не може да се разбере задължително ли е според предлаганата норма на чл. 7а, ал. 1, проповедниците да завършат висше религиозно образование, за да могат да проповядват или не. Но ако се изисква такъв ценз, такъв регламент налага противоконституционно ограничение. Всеки може да практикува вярата си свободно, според основния ни закон. Една от формите на

упражняване на вероизповеданието е, когато човек проповядва на другите. Не е позволено държавата със закон да регламентира, че за да проповядва, човек трябва да е завършил висше религиозно образование. Това противоречи на основните принципи, визирани в чл. 2, 4, 5, 6 и 7, ал. 3 от ЗВ и е недопустимо ограничаване на права според международните актове ВДПЧ, КЗПЧОС, МПГПП, които НС е ратифицирало.

8. При провеждане на религиозна дейност извън молитвените домове се забранява използването на озвучителна техника (§ 8, т. 3 от законопроекта).

Това е нелепо и дискриминационно ограничение. То се налага единствено на хора, които извършват религиозна дейност извън сградите си за богослужения. Няма такава рестрикция обаче за спортни, културни и др. мероприятия. По този начин се налага противоконституционно ограничение на права (дискриминация на религиозен признак), според чл. 6 от Конституцията. Предложението противоречи и на чл. 39 от Конституцията, както и на основните принципи, визирани в чл. 2, 3, ал. 1, чл. 5 и 7, ал. 3 от ЗВ.

9. Статут на юридическо лице да се дава само на религиозна общност с 300 души, изповядващи съответната религия (а в последващо предложение с вх. № 854-04-233 от 16.11.2018 г. от г-н Цветан Цветанов и г-н Мустафа Карадайъ вече числото е „3000“), и то само ако религиозното съдържание на учредяваното вероизповедание е различно от това на останалите вече регистрирани, което се преценява от Дирекция „Вероизповедания“ на МС; в ръководството да се включват само пълнолетни български граждани; за преценка дали горепосочените условия са налице, веднъж документите се подават в Дирекция „Вероизповедания“ на МС, и ако има издадено положително експертно заключение в срок, същите документи се подават втори път в Софийски градски съд (§ 10, 11 и 12 от законопроекта).

Първо, предложението да се регистрира вероизповедание, ако участват минимум 300 / 3000 души, изповядващи съответната религия, противоречи на чл. 44, ал. 1 от Конституцията, тъй като пречи на гражданите свободно да се сдружават, както и на основните принципи, визирани в чл. 6, във връзка с чл. 4 от ЗВ – регламентиращи свободата и възможността да се практикува вероизповеданието.

Второ, предложението нарушава чл. 6 от Конституцията, уреждащ равенство на гражданите пред закона и недопускащ никакви ограничения на правата или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние. Ако тълкуваме тази норма според нейната цел (духа на закона) виждаме, че не само отделен човек не трябва да бъде дискриминиран по горепосочен признак в сравнение с друг/и, но и различни групи хора като цяло. Според чл. 19 от ЗЮЛНЦ сдружение с нестопанска цел в частна полза може да се учреди от 3 лица, а такова за извършване на общественополезна дейност – от 7 физически лица. Според чл. 63 от Търговския закон, търговско дружество за извършване на търговска дейност може да се създаде от две, даже от едно лице (по същия начин и фондация), а за извършване на религиозна дейност – сега се предлага минимум 300 / 3000 души. Това изискване е несъвместимо с естеството на правото на вероизповедание. За да се упражнява то чрез създаване на религиозна общност – вероизповедание (вижте чл. 2, ал. 2, чл. 4, ал. 2, чл. 5, чл. 6 и чл. 7, ал. 3 от ЗВ) не е

правилно държавата да определя минимум от колко лица е възможно да се създаде вероизповедание – това е груба и недопустима намеса във верските убеждения на даден човек, който иска да практикува своето право. Според чл. 13, ал. 1 и 2 от Конституцията, вероизповеданията са свободни и религиозните институции са отделени от държавата. В унисон с тези правила, чл. 5 и 6 от ЗВ визират следните основни принципи:

„Чл. 5. (1) Правото на вероизповедание се упражнява чрез формиране и изразяване на верско убеждение, създаване или участие в религиозна общност, организиране на институции на общността, осъществяване на верско обучение и възпитание чрез разпространяване на съответното убеждение устно, печатно, с помощта на електронни медии, под формата на лектории, семинари, курсове, програми и други.

(2) Верското убеждение може да се изразява чрез осъществяване на съответни богослужения, ритуали и обичаи.

(3) Верското убеждение се изразява частно, когато то се осъществява от **член или членове на религиозната общност (забележете, че няма посочен минимум колко души)** в присъствието само на лица, принадлежащи към нея, а публично – когато изразяването му може да стане достъпно и за хора, не принадлежащи към съответната религиозна общност.

Чл. 6. (1) Правото на вероизповедание включва и следните права:

1. **да се създават и поддържат религиозни общности и институции със структура и начин на представителство, които са подходящи според свободното убеждение на членовете им...**“

Налагането на бариера за регистрацията на вероизповедание – да има минимум 300 / 3000 души е дискриминация и създаване на пречки за развитие и практикуване на вярата от български граждани и техни религиозни общности, тъй като създаването на юридическо лице – вероизповедание, подпомага упражняването на вероизповеданието от гражданите. Така е, защото юридическото лице може да има свое имущество, банкова сметка, да сключва сделки за наем/покупка на имот за богослужебна дейност и т. н. Рестрикцията да се регистрира само вероизповедание с 300 / 3000 души е неоправдана, ненужна и противоконституционна. Тя противоречи и на международните нормативни актове ВДПЧ, КЗПЧОС, МПГПП, ратифицирани от НС, според които **не се допускат неоправдани ограничения на основните човешки права и свободи. В този смисъл задължителният за България чл. 9, т. 2 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, гласи: „Свободата да се изповядва религия подлежи само на такива ограничения, които са предвидени от закона и са необходими в едно демократично общество в интерес на обществената сигурност за защита на обществения ред, здраве и морал или за защита правата и свободите на другите.“** Затова, според т. 3 от Решение № 5 от 11.06.1992 г. по к. д. № 11/1992 г. на Конституционния съд: **„Правото на вероизповедание не може да бъде ограничавано по никакъв начин освен в случаите на чл. 13, ал. 4 и чл. 37, ал. 2 от Конституцията, а именно когато религиозните общности и институции се използват за политически цели или когато свободата на съвестта и вероизповеданието е насочена срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала или срещу правата и свободите на други граждани.**

Посочените ограничителни основания са изчерпателно изброени и не могат да бъдат разширявани или допълвани чрез закон или чрез тълкуване. Чрез закон могат да бъдат определяни само конкретните механизми за тяхното осъществяване.“.

Изискването религиозното съдържание да е различно от това на вече регистрираните вероизповедания също създава нелепа, необоснована и дискриминационна пречка за упражняване на правото на вероизповедание. ЗЮЛНЦ изисква ли учредители на сдружение или на фондация, които заявяват вписване на организацията като юридическо лице, да докажат, че целите и предметът на дейност са различни от този на всички вече регистрирани? Не. А Търговският закон задължава ли лица, които искат да учредят фирма, да докажат, че предметът на дейност ще бъде различен от този на всички останали вписани търговци? Не. Тогава защо такова изискване има спрямо учредители на вероизповедание? Хората искат да се самоопределят и да се сдружат, за да задоволят свои интереси. Член 12, ал. 1 от Конституцията гласи, че сдруженията на гражданите служат за задоволяване и защита на техните интереси. Според чл. 13, ал. 1 от Конст., вероизповеданията са свободни, а според чл. 44, ал. 1 от Конст., гражданите могат свободно да се сдружават. Защо държавата ще ги „настири“ да стават членове на някое вече съществуващо вероизповедание? Не постановява ли чл. 4, ал. 1 и 2 от ЗВ, че религиозните институции са отделени от държавата, и че е недопустима държавна намеса във вътрешната организация на религиозните общности и религиозните институции, а чл. 5 и 6, ал. 1, т. 1 от ЗВ не урежда ли, че правото на вероизповедание се упражнява чрез формиране и изразяване на верско убеждение, създаване или участие в религиозна общност, организиране на институции на общността. Духът на закона показва, че трябва да се осигури свобода на гражданите да практикуват добросъвестно своето вероизповедание както те пожелаят. Някои може да вярват например, че има само 10 богоизбрани души, и те искат да си направят вероизповедание. Какъв е проблемът да имат такова, ако практикуването на тяхната вяра не е насочена срещу националната сигурност, здравето, морала, обществения ред или правата на другите граждани?! Очевидно държавата не трябва да се меси в тази чувствителна сфера и да налага определени схващания на хората, тъй като такава намеса е противоконституционна и е присъща на тоталитарен режим, а не на демократично, характерно за правовата държава управление, което зачита ОСНОВНИТЕ човешки права и свободи.

А всъщност вносителите на законопроекта помислиха ли как на практика учредителите на ново вероизповедание ще проверят и установят какво точно е религиозното съдържание на вече вписаните, за да преценят дали това на новоучредяващата се религиозна институция е различно от тези на вече регистрираните? Трябва да изчетат всички устави ли? Как ще ги намерят? Колко време ще им отнеме? Кому е нужно всичко това!? Виждате ли колко е глупаво и нереалистично!

Също така, според предложението чиновници от Дирекция „Вероизповедания“ ще преценяват дали наистина религиозното съдържание на новоучредяващото се вероизповедание е различно от тези на вече регистрираните. Тази държавна намеса и контрол е недопустима и тоталитарна! Според законопроекта мълчаливият отказ подлежи на обжалване, но не е посочено дали изричният може да се обжалва! А съдът

как ще преценява дали религиозното съдържание на жалбоподателите е различно от това на вече вписаните вероизповедания – чрез съдебна експертиза ли? Вещото лице какъв специалист ще бъде – „глобален религиозен експерт“, разбиращ от всички съществуващи религии? Или съдията ще изиска уставите на всички вече вписани вероизповедания, за да ги чете и сравнява? Толкова нелепа и юридически „слаба“ регламентация!

Изискването в ръководството на новоучредяваща се религиозна институция да се включат само пълнолетни български граждани също е недопустимо ограничаване и е дискриминационно, защото според чл. 26, ал. 2 от Конституцията чужденците, пребиваващи в България, имат всички права и задълженията, които им дават Конституцията и законите, и няма основание правото на чужденец да участва в ръководство на вероизповедание, регистрирано в България, да се ограничава (за да не се създават условия за хипотетична спекулация с права!...). Също така, според чл. 5 от ЗЮЛНЦ, учредители на юридическо лице с нестопанска цел могат да бъдат български и чуждестранни юридически и дееспособни физически лица. Съгласно чл. 63 от Търговския закон, търговско дружество в България също може да бъде създадено: а) само от чужденци; или б) от чужденци и българи; или в) само от българи. Излиза, че хората, които създават ЮЛНЦ или ТД, са по-свободни от тези, които искат да създадат вероизповедание! Какъв парадокс! А точно по отношение на правото на вероизповедание Законът за вероизповеданията толкова набляга на СВОБОДАТА – два пъти в преамбюла; два пъти в чл. 2; два пъти в чл. 4; **особено в чл. 6, ал. 1, т. 1 и чл. 7, ал. 3 от този закон.**

И накрая, според това предложение учредителите на вероизповедание са длъжни **веднъж** да подадат документи в Дирекция „Вероизповедания“ на МС и ако оттам бъде одобрено новото вероизповедание, **втори път** да подадат **същите документи** за преценка в Софийски градски съд! Що за нелепост и налагане на излишна административна тежест и протакане на време е това! Да се въвежда такъв режим е глупаво решение и противоречи на принципите на правовата държава! Народното събрание е приело Закон за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност, за да облекчава извършването на стопанска дейност. Същият „аршин“ трябва да се прилага и в регулирането на обществените отношения, свързани с упражняването на правото на вяра, за да бъде то наистина СВОБОДНО, както Конституцията и Закона на вероизповеданията повеляват.

10. Забрана за дарения от чужди държави и лица за издръжка на персонал на вероизповедания (Вариант I, § 24 от законопроекта).

Недопустима е такава рестрикция! Противоречи на принципите на правовата държава, на свободното движение на капитали, на принципа на свобода, отделеност на вероизповеданията от държавата и задължението държавата да не се намесва във вътрешната организация на религиозните общности и институции – чл. 13 от Конст. и чл. 4 от ЗВ.

11. Дарения от чужди държави и лица за строеж, поддържане и ремонт на молитвени домове, манастири и др. -- само след предварително разрешение на Дирекция „Вероизповедания“ на МС (Вариант I, § 24 от законопроекта).

Коментарът е същият като по предходната точка 9.

12. Държавна субсидия за вероизповедания с не по-малко от 1% от населението на България, за разлика от по-малобройните (Вариант II, § 24 от законопроекта).

Първо, щом вероизповеданията са отделени от държавата, категорично не трябва тя да финансира дейността им. Иначе религиозните институции стават зависими от държавата и това опорочава всичко. Също така, не е правилно вероизповеданията да се финансират от данъците на гражданите, защото всеки гражданин е с определени религиозни или атеистични схващания и не трябва да се допуска държавата да финансира вероизповедания с парите на гражданин, чийто възгледи противоречат на верските убеждения на финансираните религиозни институции. Такова финансиране против волята на данъкоплатеца не може да се аргументира със задължението да бъде „толерантен“ към инаковерните, защото смисълът на понятието „толерантност“ в този случай има съвсем друго значение. Нормално е държавата да плаща с данъците на хората разходи за дейности, които ползват всички в страната (пътища, летища, държавна администрация и т. н.), но дадена религиозна институция не ползва всички. Всяко вероизповедание трябва да се финансира само (както фондациите, сдруженията и др.), а не държавата да го субсидира. Затова категорично се противопоставяме на законопроекта и в тази част.

13. Изискване свещенослужители да бъдат само български граждани и забрана в ръководствата на вероизповеданията да участват чужденци, или само с разрешение от Дирекция „Вероизповедания“ на МС да членуват в такива органи (Вариант I, § 26 от законопроекта).

Същият коментар като предходните точки по отношение на чужденците. Нарушава се чл. 26, ал. 2 от Конституцията. Чужденецът носи отговорност за изпълнение на законните задължения според българското законодателство. Това е достатъчно. Трябва да има СВОБОДА.

14. Правна възможност само вероизповедания с не по-малко от 1% от населението да могат да откриват духовни училища по Закона за предучилищното и училищното образование, както и висши учебни заведения, а дипломите да се заверяват от Дирекция „Вероизповедания“ на МС, респективно невъзможност за по-малочислените да откриват такива учебни заведения (Вариант II, § 29 от законопроекта).

Това е дискриминационно предложение, нарушаващо чл. 6 и 13 от Конституцията, според които вероизповеданията са свободни и гражданите, членувачи в тях, трябва да бъдат равни пред закона. В този смисъл законопроектът противоречи и на основните принципи, визирани в чл. 6, ал. 1, т. 6 и 7 от ЗВ, според които: „Правото на вероизповедание включва и следните права: 6. да се дава и получава религиозно образование на език по свой избор; 7. да се проповядва или преподава една религия или вяра в места, подходящи според общностите и институциите за тази цел, както и да се създават и поддържат подходящи според общностите и институциите учебни заведения, при спазване на законовите изисквания.“

Както посочихме по-горе, с последващо внесено предложение с вх. № 854-04-233 от 16.11.2018 г., г-н Цветан Цветанов и г-н Мустафа Карадайъ са предложили повечето от горепосочените текстове да отпаднат, което показва, че и те са констатирали това, което сме изложили в нашето становище в настоящата декларация, а именно: че текстовете са противоконституционни, юридически неточно и неудачно формулирани и нецелесъобразни. Но наред с това двамата депутати са предложили и някои текстове да останат, а именно:

А) В точки 10-13 г-дата Цветанов и Карадайъ предлагат нова редакция на чл. 12 от Закона за вероизповеданията. От написания текст в тяхното предложение обаче не става ясно дали от общия законопроект отпада § 8, т. 3, според която:

„3. Досегашната ал. 2 става ал. 4 и в нея се създава изречение второ: „В тези случаи вероизповеданията не могат да използват технически средства или звукови устройства, служещи за увеличаване на силата на звука, освен при провеждане на обществени прояви, празници и чествания.“

Поради тази неяснота не се разбира също така дали понастоящем съществуващата ал. 2 към чл. 12 от ЗВ остава или предлагат тя да бъде променена.

В случай че § 8, т. 3 от законопроекта остава, категорично настояваме да не се приема на второ четене, тъй като това е нелепо и дискриминационно ограничение, защото се налага единствено на хора, които извършват религиозна дейност извън сградите си за богослужения, но няма такава рестрикция за хора, които осъществяват спортни, културни и др. мероприятия. По този начин се налага противоконституционно ограничение на права (дискриминация на религиозен признак), според чл. 6 от Конституцията. Предложението противоречи и на чл. 39 от Конституцията, както и на основните принципи, визирани в чл. 2, 3, ал. 1, чл. 5 и 7, ал. 3 от ЗВ.

Б) Параграф 10, 11 и 12 от законопроекта остават. Те обективират следното предложение: статут на юридическо лице да се дава само на религиозна общност с 3000 членове и с религиозно съдържание, различно от това на останалите вече регистрирани, което се преценява от Дирекция „Вероизповедания“ на МС; в ръководството да се включват само пълнолетни български граждани; веднъж документите се подават в Дирекция „Вероизповедания“ на МС, и ако има издадено експертно заключение в срок, същите документи се подават втори път в Софийски градски съд (§ 10, 11 и 12 от законопроекта).

Категорично се противопоставяме на това предложение, защото е противоконституционно, нелепо и е противоправно обременяващо. То недопустимо ограничава свободата на вероизповедание, в противоречие на задължителния за България чл. 9, т. 2 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, който гласи: „Свободата да се изповядва религия подлежи само на такива ограничения, които са предвидени от закона и са необходими в едно демократично общество в интерес на обществената сигурност за защита на обществения ред, здраве и морал или за защита правата и свободите на другите.“ В този смисъл, според т. 3 от Решение № 5 от 11.06.1992 г. по к. д. № 11/1992 г. на Конституционния съд: „Правото на вероизповедание не може да бъде ограничавано по никакъв начин освен в случаите на чл. 13, ал. 4 и чл. 37, ал. 2 от Конституцията, а именно когато религиозните общности и институции се

използват за политически цели или когато свободата на съвестта и вероизповеданието е насочена срещу националната сигурност, обществения ред, народното здраве и морала или срещу правата и свободите на други граждани. Посочените ограничителни основания са изчерпателно изброени и не могат да бъдат разширявани или допълвани чрез закон или чрез тълкуване. Чрез закон могат да бъдат определяни само конкретните механизми за тяхното осъществяване.“. Подробни аргументи сме изложили по-горе в т. 9.

В) Според § 14 от законопроекта, който остава, в 7-дневен срок от регистрацията религиозната общност уведомява Дирекция „Вероизповедания“ на МС и представя съдебното решение за регистрацията.

Това е излишна бюрокрация. Съдът служебно може да изпраца решението си на Дирекция „Вероизповедания“. Не е удачно да се обременява вероизповеданието с такова задължение.

Г) Според т. 27 от предложението двата варианта на § 24 от законопроекта отпада и г-дата Цветанов и Карадайъ предлагат друга редакция на чл. 28 от Закона за вероизповеданията, свързана с държавна субсидия за всяко вероизповедание.

Категорично се противопоставяме тези текстове да се приемат. Подробни аргументи сме изложили по-горе в т. 12.

Д) Според т. 29 от предложението, се предлага промяна на Първи вариант, § 26 от законопроекта, касаещ взаимоотношенията между свещенослужители и вероизповедание, включително чужденци.

Предложението не съответства на Конституцията. Подробни аргументи сме посочили по-горе в т. 5 и 13.

Е) Според т. 32, се предлага промяна на Вариант две, § 29 от законопроекта, като се променят само чл. 33, ал. 1 и 5. Останалото предложение остава. Но според предложена със законопроекта промяна на чл. 33, ал. 4, 5 и 6 от ЗВ, всички регистрирани вероизповедания могат да откриват висши училища при условията и по реда на Закона за висшето образование, но само вероизповедания, към които принадлежи не по-малко от едно на сто от населението на страната могат да откриват едно или повече висши духовни училища след разрешение на Министерския съвет. Издаваните дипломи от тези висши духовни училища трябва да се заверяват от Дирекция „Вероизповедания“ на МС.

Това е дискриминиращо предложение. Конституцията и законодателството не дават основание за такава преференция спрямо вероизповедания с 1 и над 1% от населението и съответно – такова ограничение спрямо тези, които нямат такъв брой вярващи. Нарушен е чл. 6 и чл. 13, ал. 1 и 2 от Конституцията, чл. 4, ал. 1, чл. 6, ал. 1, т. 6 и 7 от ЗВ.

От изложения анализ се установява, че геропосочените, както и други разпоредби от законопроекта и предложението към него, внесено на 16.11.2018 г. от г-дата Цветанов и Карадайъ, противоречат на правни норми в Конституцията на

Република България и на ратифицирани от Народното събрание международни актове, както и на основните принципи от преамбула и членове от 1 до 7 от Закона за вероизповеданията, които законодателно обективират следните принципи – основа в българската правна система: вероизповеданията са свободни и техните религиозни институции са отделени от държавата; равенство пред закона и забрана за създаване на привилегии или ограничения на религиозен признак (забрана за дискриминация); свобода на изразяване и разпространяване на идеи; ползване на майчиния език; свобода на сдружаване и др.

Ето защо настоятелно апелираме към Вас – УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА наши представители в Народното събрание, които упражнявате властта, произтичаща от народа, съобразно Конституцията (за което сте се и клели), да отхвърлите този тоталитарен като идеология, неудачен като юридическа регламентация и противоконституционен законопроект, заедно с внесените към него предложения!

Не ограничавайте противоположно основните човешки права и свободи, свързани с вярата в Бога!

Свободата и нейното упражняване в полза на хората води до благополучие на нацията!

Ние обичаме народа си и искаме да продължим да му служим свободно и ефективно чрез Божията благодат!

За благо на България,

С УВАЖЕНИЕ:

3 в контакт:
Владимир Николаев Райскинов
бул. Гоце Делчев, бл. 37, вх. А, ап. 4, София 1404

Георги Митхаслов ХЕЦ „Шалом“
Николай Василев Христов БЕН
Иван Димитров Вреще ЕЦ Софроний
Георги Морданов Тодоров - Пасиурско общ - Варжа
Фрмен Горанов МАНКО БЦК
КЛУБ НА ХРИСТИЯНСКИЕ ЖУРНАЛИСТ
при СБЖ - София
Емил Делков ЕЦ Кърджали
Асен Ш, чрез Ан. Любич

Мирасия Шугарова - БЗУ
Петър Василев Курев ХЦБ - Габрово
Антон Илиев Илиев ЕПЦ, Ленинградска област
Ангел Атанасов Теляков АЦ - Пловдив
Ивандор Ангелов Кочарев АС, "Илията"
Таня Василева Илиева БЦБ

Георги Георгиев Георгиев БЗУ
Марияна Димитрова Давидова ЕПЦ, София
Ангел Митков Василев ХЦ, Мезия и Св. Кирил и Методи
Ив. Велков Митков ЕПЦ - Бобровица

Стефан Стефанов Стефанов - София ЕПЦ
Георги Георгиев Георгиев ЕПЦ, "Св. Троица" Котленица
Sedim Philips - Protestant Christian Church (RCCS)
Георги Георгиев Георгиев ХЕЦ, "Шопот" - гр. Браца
Ренелин Петков Царев ХЕЦ, "Шопот"

Стефан Стефанов Стефанов, ЕПЦ 1 - гр. Благоевград
Михаил Михайлов Михайлов ЕПЦ - София
Стефан Стефанов Стефанов - Б.В.П.Ц. гр. Ловеч
Стефан Стефанов Стефанов Б.В.П.Ц. гр. София
Соня Илиева Илиева Б.В.П.Ц. гр. София
Марин Стефанов Илиев ЕПЦ П. Промисленост

Асен Русев Георгиев г. Филиппополис
 Юрий Киреев Костов ЕПЦ с. Александрово
 Кольо Кольев ХЦ. Исае е Господ
 Величко Георгиев Величко - У. на Батак -
 Деметър Костованов - Янково
 Благовест Николов Николов - ЕПЦ София
 Марин Данаилов Горанов - БЕЦ Вършец
 Цветозар Цонков Попов - ХВЦ Шаблом - Мездра
 Христо Илиев Арнаудов - Църква на Христа в Бяла
 Василка Тодорова Велков ЕПЦ - Сливен

ИВАН КОСТАДИНОВ ПЕТКОВ ЕПЦ - кв. Божичи
 Георги Трапезарова Младкова
 Иван Витанов Милев - ЕПЦ Вярна -
 Анастас Тодоров Станислав - БЦ Крестопол

Георги Филипов Сиванов ББЦ

Порогач Кольев Божичи в ББЦ
 Янко Иванов Янков Х.М.Ц.
 Владимир Тодоров Нашев г. Любимец

Деметър Цосевров Франисков г. р. ЕПЦ Самовра
 Вениамин Нечов Несторов

ИВАН ГЕОРГИЕВ ХАЗРБАСАНОВ
 Християнин Църква на Вярна в Бяла

Илия Манолов Илиев ББЦ
Ангел Йорданов Йорданов ИХЦ - гр. Кривопаланкско
Иван Лазаров Иванов гр. Колешино ЕПЦ
Пламен Умиков Шимиров ЕЦВ - Пазарджик
Иван Фитиня Кличуров ОБЦ гр. Бургас
п-р Людмила Арсов ЕПЦ "Приятел" гр. Сливен
п-р Милан Росенов Георгиев - Църква на сръбските от 7-я ден
п-р Ивайло Стоянов Томанов - Църква на адвентистите от 7-ми ден

Иванко Лазаров Митев - Църква на адвентистите от
п-р Душица Великова ^{Иванко} ^{Угел} ^{Угел}
Ивanka АНВ ^{БЦБ} ^{Иванко} ^{Угел}
Александър Костичков Тодоров КЦ

Филип Георгиев Рашко - Ц-ба на петото евангелие
Иван Георгиев Пачуров евангелиски църква ^{Новостоклен}
Велимир Мичков ^{Църква}
Калоян Курдоманов ЕПЦ
(Църква "Възхищение")

Владимир Николаев Таичков
I Балчестка църква, Сливен

Татевос Харчотия Николас ЕПЦ Вара
 Исен Райнес Калоян —
 Емиа Кериав Таршалов ЦАСА "Перник"
 Апостол Атанасов Стойков ЦАСА-Костовици
 Епископ Димитър и Еленаев. НА ОБЦ
 Илко Иконовае Рауенов Перник ОБЦ
 Валери Георгиев Ситиев София ОБЦ
 Веселин Негов Мотов - ЕПЦ Изворнажица
 Тодор Димитров Чвараев ХАСОВО
 Атанас Вержиев Станков ЕПЦ "Христос Спасител" Перник
 Трифон Стояков Трифонков ЦАЦ Плевен
 Анастас Василев Еленков, НА ОБЦ
 Антоан Василев Еленков БОРН
 Димитар Ангелов Сопот ОБЦ В-Пловдив
 Алм Дини Църквата на ПЕТЯ
 Георги Ленков Софийски ОБЦ В-на Царево
 Красимир Иванков Пловдив ХЦ ЕПЦ ЦАДА
 Трайчо Петров Стефанов ЕПЦ "Св. Йоан" София
 Данаил Тихомиров Тинев ХЦ ДАРВ България
 Калоян Георгиев Жергаров ББЦ Първомай
 Сармилка Зорин Петрова и ба Зое
 Янко Курчиев Илчев - ХЦ Плевен
 Людмила Христова Ставски
 БЕЦ БЛАГА ВЕСТ - СОФИЯ